

Alaealise nõusolekust

4. Dets 2017

Küsimus: Järgmisel kevadel hakkab kehtima Euroopa Liidu isikuandmete kaitse üldmäärus. Kas seoses määrusega peab alaealiste isikuandmeid kogudes edaspidi alati lapsevanemalt nõusolekut küsima? Näiteks suhtluskeskkonna kasutamisel - kas konto loomiseks peab olema lapsevanema luba?

Vastab Andmekaitse Inspektsiooni peadirektor Viljar Peep:

Järgmisel kevadel, täpsemalt 25. mail, hakkab Euroopa Liidus andmekaitsevaldkonda reguleerima tööpoolest uus ja üsnagi mahukas õigusakt. Meedias on uus määrus saanud tänuväärset palju kõlapinda. Paraku on aga ajalehepealkirjad sünnitanud juba ka märkimisväärset hulgal väärarusaamu. Üheks avalikkuses palju küsimusi ja vastukaja tekitanud teemaks muutus ootamatult ka lapsevanema nõusolekut puudutav uudis.

Üldmääruse kohaselt võib alaealine suhtluskeskkonda kasutades anda oma isikuandmete töötlemiseks nõusoleku, kui ta on vähemalt 16-aastane. Noorema lapse puhul peab isikuandmete töötlemiseks andma nõusoleku lapsevanem. See ei kehti mitte ainult suhtluskeskkondade, vaid ka kõikide teiste infoühiskonna teenuste puhul.

Kõigile Euroopa Liidu liikmesriikidele on antud võimalus kehtestada selle reegli osas erand ja tuua vanusepiir allapoole. Siiski peab see jääma vahemikku 13-16 aastat. Justiitsministeerium pakub rakendusseaduse eelnõus vanusepiiriks 14 aastat. Andmekaitse Inspektsiooni hinnangul tuleks vanusepiir langetada 13. eluaastale. Sama vanust kasutavad kõik suured teenusepakkujad (Google, Facebook jt, kes seni on lähtunud USA seadusest. Pole põhjust arvata, et noored eurooplased kypsevad ameeriklastest aeglasemalt.

Tuletan meelde, et sellega ei kehtestata mitte uut piirangut, vaid tuuakse vanusepiiri hoopis allapoole. Siiani on isikuandmete töötlemisel lapsevanema nõusolekust lähtunud kuni lapse 18-aastaseks saamiseni. Edaspidi on see piir infoühiskonna teenuste osas madalamal. Eesti muide on siin selgelt liberaalsema suuna esindaja - kui liikmesriik erandit ei kehtesta, jääks selleks üldmääruses kehtestatud piir ehk 16 aastat.

Rääkides aga laiemalt ehk mitte enam suhtluskeskkondade erandist, vaid kõigist muudest andmetööstustoimingutest, siis juhul kui andmeid kasutatakse nõusoleku alusel, peab selle nõusoleku alaealise eest andma tööpoolest lapsevanem. Kui aga andmete töötlemine toimub mõnel muul õiguslikul alusel (näiteks kooli poolt seaduse alusel), ei ole lapsevanema nõusolekut vaja.

Allikas URL: <https://www.aki.ee/et/uudised/uudiste-arhiiv/alaealise-nousolekust>